

Laane Siunuke.

Luuletanud

Elise Aun.

Tartus.

Trükitud H. A. Hermann'i kulu- ja kirjadega.

1889.

P. Pius

Laane Linnuke.

Luletanud

Elise Aun.

Ei helista ööpikud ainult
Siin lõhnawa lõhnuste päält,
Waid metsast ja nurmelt ja wainult
On kuulda nii mitmete häält:
Õõd, käõd, ka laane linn juba,
Ka temalgi laulmisjeks luba.

Fr. R. Kreutzwaldi
nim. ENSV Riiklik
Raamatukogu

306.187

Tartus.

Trükitud H. A. Hermann'i kulu- ja kirjadega.

1889.

Дозволено Цензурою. Дерптъ, 3 марта 1889 г.

I.

1. Jõulu laul.

Nüüd üles, üles kõigi meeled!
Nüüd Jõulu õhtu, Jõulu laul.
Nüüd pühend'ud kõik kandle keeled
Dn taewa otsatumal' auul'.
Nüüd palwele põlwil' suud, südameid sundkem,
Sel taewasel tunnilgi täiesti tundkem:
Kui suur ja kui püha, kui õnnis see ande,
Mis meie päält wõtnud on wiha ja wande,
Kui suur on Issanda halastaw arm.

Siin arm on anne, arm on andja.
Uus armu-käsi sest sigineb,
Kui maa ja taewa kätelkandja,
Suur Looja meile ligineb.
Sel' armul' auu hüüawad inglite keeled,
See ülendab, pühendab põrmust me' meeled.
Nüüd rahu ja armastus annawad käsi,
See taewalik tõde ei ialgi wäsi —
Meid wendadeks kutsub, kes oleme põrm.

2. Jõulud käes!

Nüüd Jõulud käes! see rõõmu heli
Käib lendes läbi kristlaste.
Maailma Issand meie weli —
Kõik waat'wad üles õndsaste:
Oh ime arm, kes kandnud waewa
Ja teinud meile lahti taewa!

Nüüd põlwitawad põrmu pääle
Kõik ristirahwas filmawees
Ja kuumas tänus tõst'wad hääle
See püha Jõulu-lapse ees:
Me' päästjale, me kuningalle,
Auu, kiitus, tänu jaagu talle!

3. Jõulu õhtul.

Kuusikene küünla walgel,
Lapsukesed rõõmsal palgel
Ümber jõulupuul.
Lõbus laulu ettekanne;
Kõiki õnnestanud anne,
Laulab süda, suu.

Keegi aknal kurwal pilgul
Waatab wälja walu wilgul:
Taewas tähed, suu.
Lapsepõlw on ammu mööda —
Elutorm on teinud tööda —
Kurw ja kahwatu.

Ilma elu wäga walju —
Pühäl kallil õhtul palju,
Palju leinajaid.
Helde Issiand, armu anna,
Jõulu rõõmu kõigil kanna,
Pühi pisaraid!

4. Huel aastal.

Hus aasta käes,
Kõik taewa wäes.
Kõik tulew on surewa filma eest peidus,
Umm, õnnetus eluteel teadmata leidus.
Meil ofaks on ootus
Ja rõõmustaw lootus,
Ja taewalik töotus, kes ülesse püüab,
See endale õnne ka elule hüüab.

Seft palwele
Nüüd ainus tee.
Ei kindlamat põhja wõi keegi siin panda
Kui usus end' Jumala hoolele anda;
Kuid, Jha, ja näed,
Kui nõdrad me käed.
Su nimel nüüd astume tundmata teele,
Su inglid meil' hoidijaks jaada me eele.

5. Ülestõusmise pühadeks.

Nüüd kõlamas kiriku kellad
Ja igal pool õndsalik hüüd,
Need taewased hääled nii hellad :
Me Issand on tõusnud nüüd !

Kristus on hauas käin'd,
Surmast ta üles läin'd,
Taewast meil' valmistan'd,
Pääfeteed palmistan'd.

Kui magus on see mälestuse pidu
Ja igal aastal ikka jälle uus,
Mil surmast tõusis taewaline idu,
See püha sõnum südames ja juus.
See hingedele kallid taewa kaste,
Ja palaw palwe tõuseb südames :
Et siina poole saaks me samm ja aste,
Kus surma äravõitja läinud ees.

Et kuulake inglite sõnu,
Et kuulake taewalist wiit !
Oh imet ja magusat mõnu :
Miks otsite Issandat siit ?

Üles on tõusnud Krist,
Wõidetud häda rist.
Armum teil' annab ta,
Taewasse kannab ka !

See arm, mis Issanda on hauda pannud
 Ja surmast läbi wiinud meie eest,
 See arm on kõigile ka elu annud,
 See armu õht käib läbi loodusest:
 Kes uinusiwad surma une süles,
 Neil ümbert langen'd tarretuse loor:
 Arm hõistele kõik loodust hüüab üles —
 Kõik ilm on kaunis koftu kõlaw koor.

Et kuulake looduse hääli,
 Ja hõistamist Issanda auul',
 Kuis ülendab südant ja meeli
 See looduse lõbusam laul:

Kristus on tõusnud nüüd,
 Austunud patu süüd.
 Loodust ta lehitab,
 Armuga ehitab.

Auu Jumalale jutustamas taewad,
 Ja maailm kuulutab ta läte tööd.
 Ta armastus meil' walgustanud waewad,
 Kui kuu ja tähed tema armul, ööd.
 Auulampi süütab iga koidu algus,
 Ja õnnist hüüdu kuulust' kewadest:
 Nii tõusjete kõik surmast, taewa walgus
 Teid wõtab wastu armul igawest'!

6. Suwiste pühil.

Aüüd ehitanud jälle ilma
Suur suwe püha koidu hell,
Sest hiilgab südamesse, silma
Kõik loodus nagu templi tell.

See troosti-rikas rõõmu-püha
Du uuest' ilu ehtedes,
Ta mälestuse magus müha
Weel liigub lehkwaiss lehtedes.

Kõik mets ja maa kui palwe meelis
End' painutanud Looja ees,
Kõik kohad nagu tule keelis —
Waim lehwib taewa wõlwi jees.

Sest hoia, hing, sa õnnist aimu,
Kui mure rinda rõhkumas!
Sa wõta vastu eluwaimu
Mis igawesti õhkumas.

7. Pühapäeval.

Liarmsalt särab sini taewast
Pühapäewa hülgaw päikene.
Wabast'es end igapäijest waewast
Templi tõttab suur ja wäikene.

Dreli ja laulu heli helgil
Seitwad palwetajad põlwili.
Dniis rahu heljub templi telgil,
Palwed tõus'wad taewa wõlwini.

Astub kantsli armukuulutaja,
Elusõna woolab wägewast' :
Kostab wastu wäikne püha maja,
Tungib kuuljal läbi südamest.

Eluwaewas wõitlejate filmast
Pisarate pärlid särawad,
Südamed neil ülenewad ilmast,
Awawad neil' taewa wärawad.

Eluwalgus hoowab hingedesse,
Uue wõitlusele kojutab, —
Kuni ükskord taewa hodnetesse
Ija ise omad hüüdma saab.

8. Pühapäewa hommik metsas.

(E. Geibeli järelse.)

Kuis ülendad ja waimu põrmu wilust,
Sa tullaft järaw kewadene päik!
Ihm hiilgab nagu lehtla rõõsast ilust —
Kus ial astun — õitswa lille läik!
Mind meelitamas metsa saladusse
On ihaldawalt hõiskaw linnu-loor;
Nii sammun jälgedeta sügawusse,
Kus ringi roheline metsa loor.

Mis magus õhk siin tõuseb lille luhas,
Kus loodus sajakordselt sigineb
Ja kaugelt tornilt kella hääl nii puhas
Säält õhu laintel lahkelt ligineb.
Ja puude ladwul heljub magus müha —
See ohwri õhk käib taewa wõlwini —
Ma tunnen nüüd, et siin see paik on püha,
Ja sõnatumalt wajun põlwili.

Ma tunnen eluwaimu tulekeeli
Siin mööda lehwivat mu otša eest;
Arukartus täidab täitsa minu meeli
Siin ajalikust mõista igawest.
Ei mõte enam palwe sisse mahu —
Kaob wärwi ilu päik'se helgisja,
Ja minu rinnas hingab õnnis rahu,
Mis ühtgi tunnistust ei tarwita.

9. Lauldes.

Kuis on nii lõbus, hää ja kena,
Kui Loojal' auu anname,
Kui tänu-palwed lauludena
Ja ette kiites kanname.

Kuis kaob waew ja walu rinnalt
Häält tõstes waga fooriga!
Kuis tõuseb nagu põrmu pinnalt
Sing üles poole lauluga!

Nii ligineme jumalusel',
Kes põrmulta meid pühendab
Ja igawesjel armastusel
Meid igawesti ühendab.

10. Kuu mötlen.

Kuu mötlen maa ja taewa Loojat,
Suurt kõigewäelist Jumalat,
Kuu püha kohtu ette toojat,
Uuu Issandat ja tasujat:
Ei siis ma tohi palwet tuua —
Mis olen, põrm, et kuuleb mind?
Ei julge tänu laulu luua —
Mis tema ees mu hääle hind?

Kuu aga mötlen Issa taewast,
Kes kannab lapsi armu käel,
Kes päästnud meid on patu waewast
Nii Kolgatal kui Olimäel:
Siis alati ta ette astu'
Wõin kartufeta palwega;
Ta arm ja heldus wõtab wastu
Hääl meelel lapse laulu ka.

11. Lahkuja palwe.

Täna astun tundmatale teele —
Mällal, kus ehk kudas lõpeb see?
Armuhääd! Inglisele jaada eele,
Täewa Hääd! tasanda mu tee.

Maha jääb must magus isamaja,
Wanemate hella walwaw film.
Oh ja igawene Armastaja,
Hoia, et ei petaks mind maailm.

Mis on waene nõder inimene
Üksi, laia elu lainella,
Kui ta laewa ise Igawene
Armuga ei juhiks rannalla.

Hääd! Sinu tahtel maru kange
Dotku mind, ehk wiletsus ja waem.
Hoia, et ei usk ja lootus lange,
Saada laintest läbi randa laew.

Rannal, igaweses Isamajas
Dmakseid jääl õndsalt jälle näen.
Sääl ei lahkumine kurwastajas —
Hääd! Sinu nimel sinna läen.

12. Palwe.

(Bööraht keelest.)

Kui tunnid täis tumedat walu
Mind muljuwad mullani siin,
Siis heliseb hinges hääl: palu!
Ja põlwili paneb mind piin.

Siis südame põhjast loen salmid,
Mu põsktetel pisara woog.
See palwe toob taewased palmid,
Kust heljub mull' õnnistaw hoog.

Kui päik'je eest põgeneb pime,
Nii rinnalt kaob kahtlus ja tusk.
Mull' hoowab uus elu, oh ime!
Kui tergetks teeb palwe ja usk.

13. Walwajale.

Miks nii kaua mure walwel
Wiibid leinas, lapsuke?
Anna ennast pühal palwel
Taewa Isa hoolele.

Murelijed mötted kaotab
Palwe wõim ju südamest.
Une ingel hellalt waotab
Kinni kurwa filmakest.

Palwes uinun'd inimesed
Magawad nii magujust',
Sängi ümber inglitesed
Walwamas on wagujust'.

II.

14. Ei elu õnne õie ilu.

Ei elu õnne õie ilu
Ei õitse ilmas kõigile
Külm saatus, nagu hana wilu
Teeb talweliseks elutee.

15. Nooruse unenäod.

Noor hing on lille-aias rõõmsal lootel,
Kus ilul hiilgab elukoidu hehk,
Silm waatab tulewiku õnne ootel —
Tal rahwas inglid, maailm taewa telk.

Õrn hommiku õhk lehtwaid rooja kannab,
Neid puistab talle pähä pehmeste.
Ta ümber linnu-koor häält kuulda annab,
Mis tungib imelikult südamel.

Jää wait, jää wait, oh ära ial warem
Neid argseid sõpru aja hirmut'es;
Sest noorus'-unenägu kõige parem,
Mis ilma elu annab iganes.

Oh häda! Raudsel sammul lähenemas
Ju elutõde talle karedalt,
Ju linnud läin'd, ja lilled wähenemas,
Noor hirmun'd hing kaeb järgi walusalt.

16. Tööle!

Kui elutõde külm ja kare
Sull' lahtufeta läheneb,
Jääb paleusest paljas ware,
Ta imewalgus wäheneb, —
Siis ehmatad, tee pikk ja pime,
Ei päästa sind säält üksigi ime.

Siis ära pane sülle käsi
Sa õnne järel hõigates,
Ei piltaw wastukõla wäsi
Su südant läbi lõigates, —
Waid wiibimata wööd sea wööle
Ja tõtta tüdimata tööle!

Töö jaadab rahu südamele,
Silm selgelt elusihhti näeb,
Nii wõidad õnne enesele
Ja kuldne lootus täide läeb, —
Siis näed ja waitfellt wara, hilja
Tööst tõuswat magust wõidu-wilja.

17. Rannata.

Kui lend'wad kõik soovid ka tuulde su sülest,
Kui kistaks ka kallim su südame küljest:
Kõik vaikelt ja kindlalt sa võta siis lenda,
Ei mõitmata walule ial maad anda.
Meil kõrgem siht ikka jääb eluteel ette,
Kui enese mina, et sureks ta kätte.
Päält enese õnne jääb rada veel astu',
Mis kohus on taewa ja lähema vastu.

18. Lahkuja.

Viimsel öösel isamajas
Mhemel ma uneta.
Koduke kaob elus ajas —
Süda rinnas leinaja.

Mõtte mälestuses koidab
Elu hommit uueste.
Lõburikas läige loidab
Soendades südame.

Linnu laul ja metsa lillid
Kahisewad kaasitus.
Korjaskäik ja paju-pillid,
Maarja metsas maasikas.

Muinasjutud, mängiwõidud,
Linnu pael ja pime sikk,
Siunmägi, lustisõidud —
Slupidu imelik.

Waike öhtu, õitse-kellad,
Taewa tähe kulla-silm,
Õhtu palwe, laulud hellad,
Emakese armu hõlm. —

Möödas kuldne koidu ilu,
Elu hommit hellake,
Wara warjas waewa wilu
Pilwe taha päikese.

Wara weeres wesi filma,
Elu tuli halelik. —
Sinnuke nüüd lendab ilma —
Silm nii wõõras, walelik.

Wõõras wõim ja wõõras talu,
Tõud ja julgus rinnalt kaob.
Hirm ja arm ja hinge walu —
Silm wesi alla waob.

Kistis kätel wiibin walwel
Tähte walgel wiimse öö ;
Iga kätte pühal palwel
Nunan oma tee ja töö.

Süda waikib, wagad salmid
Dunnis ema õpetan'd,
Need kui taewa rahupalmid
Lapse leina lõpetan'd.

19. Mõõresil.

Tunned, sõber, õrna hinge lugu,
Kes on kaotan'd kallist kodumaad?
Sellest eemal oma rahwa jugu,
Keda kaswatanud wõõrad ra'ad.
Mupaita wõõras maja andnud,
Kuni saatus jälle eemal kandnud.

Selle palgel piisarate ojad,
Igatjus ta hinge waewamas,
Mõtted nagu efsin'd linnupojad
Wärihedes warju otsimas.
Glulaew tal liigub lainte rajal —
Rahuranda kurgil kurwal ajal.

Mäed jääl neidu nutwat nurme nõlwil,
Kurwalikult totku pandud käed.
Mäed tad meele-heitel lang'wat põlwil',
Kinda lõhestawad walu wäed,
Mõtted palwetades rahu püüdwad,
Kuna huuled haledasti hüüdwad.

Oh mu unenäode õnnist ilma,
Wara kadun'd kallist kodumaad!
Paradiisina mu waimu silma
Hilgawad su armastatud ra'ad,
Inglina õrn õde, wahwas welt,
Kandle kõlana mu Gesti heli.

Asjata, oh armastatud hõimud,
Igatsen sind, kuldne kodu pind.
Wõõrsil walitšewad wõõrad wõimud,
Wõõrsil wähenenud elu hind.
Kodu, igawesti kodu ihkan,
Wõõrast külma ilma hirmul wihtan.

Ihake, mind ilmast üles hüüa,
Nutmast wäsinud su lapse film.
Maise õnne enam ma ei püüa,
Mõrudaks on läinud ilus ilm.
Magus magada mul oleks mullas,
Siilgats igawesti kodu kullas!

20. Koduta.

Magu pääsu, päewa-lindu
Olen kulla koduta,
Magu lōo lōbu-lindu
Ujun tuule tormilla.

Pääsulgi on pehme pesa
Käästa warjul wilu, wait,
Lōokefel kena kefa
Lustiline lōbu-pait.

Kuz on kodutene kullal',
Warjupaita waejele?
Magades ma Maarja mullal
Leian rahu aseme.

21. Marjupaik.

(Senau järele.)

Lapsesele kui tehtaks' paha,
Põgeneb ta hirmuga
Ennast ema selja taha
Baewaja eest warjama.

Ornad hinged lasteks jääwad
Kõige oma elua'a,
Kui nad kurja saatust näewad,
Põgenewad hirmuga.

Kui ei õnnetus jää maha,
Hingetumalt jooksewad —
Kuni kalmu künka taha
Endid ära peidawad.

22. Millal?

Oh millal mure muljutustest
Mu waene süda wabaks saab?
Mil kurnawatest kurnastustest,
Mis meelt ja waimu wangistab?

Kas furd weel elu röömsjal rammul
Ma astun õnne eluteed?
Wõi eht on haura üks ju ammul'
Kus waitib waew ja filmatweed?

Üks kõik, mind ootab magus rahu
Ka waitse kalnu kambri sees,
Ei sinna mure järgi mahu,
Mis fiin mul hirmutajaks ees.

23. Kui kaua.

Kui kaua, Issand, sina lased
Meil tühjalt õigust otsida?
Kui kaua ülekohtul aset
Ja õelusel siin trotsida?

Kui kaua tõst'wad mõidulippu
Siin kurjalased kooriga
Ja kat'wad kinni tõe tippu
Mad wale laia looriga?

Sa, Issand, tead ja tunnend tundi
Ja arwad, millal aeg on täis,
Mil saadad ära nende fondi —
Et õigus hiilg'walt ilmal' näis.

Kui ingel tõe ilmub alla,
Siis kõigil kohus mõistetud,
Kõik näewad, filmad saamad walla,
Mis eest siin keegi mõidelnud.

See lahke lootus laenab jõudu
Su rahwa soojas südames,
Ja täiusle saadab jõudu
Tõe sihti filmas pidades.

24. Baledus.

Halelifel õhtu tunnil
Tuba kitsas rinnale;
Tõttan wälja walu funnil
Lahedama' pinnale.

Sues hellal ehawalgel
Heljub hellalifem hoog.
Üksi, kõigest kaugel — palgel
Paijub piisarate woog.

Wõidab haleduse tunde,
Nutan süütalt, südamest,
Nuttes igawesse unde
Winutaksjin hingekest.

25. Paul ja nuff.

Süda raske, laulud läinud,
Kiimid kenad keele päält;
Läinud mõtted, sõnad soojad,
Ei saa enam tõsta häält.

Ei saa laulda, pean nutma
Pisaraid nii palavaid.
Silmavees on valu vähem,
Kergitust saab sedamaid.

Hirmus on see hinge valu,
Kui ei laule pisaraid.
Tummalt seistes, tuli rinnus,
Süda, seda tunda said?

26. Silmarvee oja.

Südamest sõudemas nutu hoog,
Silmadest paisumas pisara woog
Djana alla.
Üle aasa ja heinamaa,
Silmarvee ojake, hoowa sa,
Kalmule kalla.

Wind sinu woogudel waguast'
Uinuta magama waguast' —
Sängile sõua.
Kergita muru ja mulla pind,
Kata ja mata mu rõõmuta rind —
Jõeke, jõua.

Ojake, hoowa mu haualla,
Üksikut kalmu ja kaunist
Warjates waguast'.
Tuleb mu saatuse õeke,
Tutusta jellele, jõeke,
Lugusid lättest.

27. Rui ma saaksin.

Rui ma saaksin lauluts luua
Kõit mu leina rinna seest;
Troostitult siis wõits ma tuua
Tänu-salmi südamest.

Aga kõige suurem walu
Heitleb põues hääleta.
Tulgu sulle surm ehk elu,
Sõnatumalt kannata.

28. Miks imestad?

Miks imestad, sõber, ja annad sest süüd,
Et linnukel laanes nii halelik hüüd?
Kes teab, miks muljumaz murede rüüd,
Kui piinalik pind.

Ei kannu tad kodumaa fullane koht,
Ei paista tall' päike, ei õitse lill, roht,
Tal osaks on igatsus — otjata oht —
Sest leinaja lind.

Ei õnnesta eha ei koidiku kuld,
Küll wõõrsil neist kallim on kodumaa muld,
Ta wastu mu põuest ei kustuta tuld
Küll keegi fiin muu.

Kui seotud ka tiivad ja wangistud lind,
Siis laulus ta elul weel ainuke hind,
Kui ainult ta haledust awaldab rind —
Ei waike ta suu.

Fr. R. Kreutzwaldi
nim. ENSV Riiklik
Raamatukogu

29. Jää rahule.

Rahule jää, waene süda,
Elu waewas wõitluses,
Enefele enam häda
Kaswatad ja kaebtuses.

Ilma elu üürikene,
Rõõm ja mure rutust' läeb.
Ela nii, et hingekene
Jäädwalt taewa rõõmu näeb.

Ei see kannatus siin waewas
Misgi tule arwata
Sunnest wastu, mis meil' taewas
Sgawest' saab jagama.

30. Näinud.

Oh ma tahaks rõõmus olla,
Rõõmus kõigest südamest!
Tahaks kaasa laulma tulla,
Laulma kenast kewadest.

Suuled mul küll naeratawad —
Aga rinna põhja seest
Õhted tasakesi tõus'wad
Sügavamast südamest.

Waikin waatan, — waatan helmi
Lille ladwas läikivaid —
Hiilgas ilu, miks mu filmi
Uuest' tood ja pisaraid?

Oh ma näin'd ju õitswat luhta,
Keda furnuks piinas põud,
Näinud, kudas õilme puhta
Kusuks löönud rahe jõud.

31. Waigistuseks.

Russa mustjas männa-metsas
Paistab kahwatanud kuu,
Russa kalgi kalju otsas
Waewlemas on wäeti puu;
Russa lagun'd ware keskel
Üksik lõhnus liikuneb,
Tormist ehmatanud lestel
Dinnul kaebtus kiikuneb ;

Russa kuiwan'd kadastikus
Udu hallilt alla waob,
Tuule kohin kanarpikus
Pimel ööde hõlma kaob ;
Russa läbi raba-soode
Orgu oja sängitab,
Kuiwan'd lehti tuule hoode
Matuste pääl mängitab ;

Russa kahwal tähte walgel
Maha jäänud üksikus,
Nutab, walu-pisar palgel
Lootuseta, igatsus :

Säält on ilma halpus laugel
Tõsiduse tunde tees,
Kendest näitlustest su laugel
Kurbmeel, sinu seltsimees!

Sääl täit waitne ihte waimu
Haua rahu järele;
Sääl sa haleduse aimu
Mutad waitke rahusse.
Silm näeb tulewiku süles
Surmani kurb igawus,
Tähed hüüdwad taewa külles:
Sumal on ju armastus!

Matthiasfont järele.

III.

32. Ärka.

Nüüd ärka, mu kannel, ja kõla mu käes!
 Oh õnne ja imelist ilu!

Kuis langenud taewase walguse wäes
 Mu rinnalta walu ja wilu!

Waat idas ju kumendab koidiku kuld,
 Pea tõuseb ka päikene säraw.
 Mu põue see süüdar'd uut elu ja tuld,
 Mull' lahti läin'd taewane wäraw.

Seft tere ja tulemast, kullane koit,
 Kes ajanud hämarust, unda!
 Su walguse wõimus ja lõfendam loit
 Uut õnne on andnud mull' tunda.

33. Roos.

Mu roosike läin'd lahti

Mu ainal armjasti.

Hääl meelel kaua wahti',

Sind tahan, hellake.

Ent rõõmu palju enam

Weel tunneks minu rind,

Kui minu kõige kenam

Mu kõrwal waatleks sind.

Kui õit, mis pean nii kalliks,

Wõiks talle murda ma —

Ta armu ohwrit kalliks —

Eiis õnnis, õnnis ma!

34. Kallikehesele.

Kae kallim, kuis päikese viirel
Dn hiilgamas ilul see koht!
Kuis kaunisti kullatud tiirel
Nüüd läikimas lille ja roht.

Mu kullake, kuule, kuis kõlab
Säält lepitust ööpiku laul,
Kõik loodus nüüd hõiskab ja helab,
End ehib kui taewasel auul.

Baat', lustilla lendamas tuwi —
Kõik rõõmus, et kewadet näeb.
Küll lõpmata lõbu loob suwi —
Mul 'pole tust kahju, kui läeb.

Mu tuwi ja suwi sa oled,
Mu lõpmata lõbude leid.
Kõik suwed ja kewaded kole'd
Mul sinuta, magusam neid.

Sa oled mu õis ja mu päike,
Su heli mu ööpiku laul,
Su filmad mu lillede läike —
Ma häälitjen ainult su auul.

Su süda täis heldust ja armu —
Mul omaks ta igawest' jääb.
Ei tarda ma surmaga põrmu
Silm taewas find jällegi näeb.

35. Peida ära!

Mis magus õnn on sala-ilmas
uht kallist hinge armasta!
Kui hellasti sa tema filmas
Mäed armu wastu hiilgama.

Kell! jeda õnne ofaks anti,
Tee piiri sõna-filmale,
Et elu õnne kallist panti
Ei ilmuta sa ilmale.

Waid peida põue põhja ära,
Siis on tal igawene hind!
Siis elu ülendajat wara
Sul kallistades kannab riind.

Õru tärkaw arm ei salli juttu,
Ei kadetuše kõlinaid,
Siis kaob kui kaste rohult ruttu
Ja jätab haawu walusaid.

Sest tõusta õitsele arm waga
Wõib truult rinnas sügawas,
Teab taewa Isa üksi aga,
Kes ise armu hallikas.

36. M ö r d l u s.

(Betty Paoli järelle.)

Mäe, vihma tilgakene kiigub
Puu paksu, kare' koore pääl,
Kui hõbehelme ehtes liigub —
Kui kutyb, siis saab mudaks jää. —
Kuid teda jälle üles tuua,
Et kumaks nagu koidu viir,
Ja iluehteks ümber luua
Wõib ainukene päikse-kiir.

Mii elu puul ka heljunemas
Ora jüda ilma tormi wäes
Ja wõitlus waewal wärisemas —
Jõud nõrkeb, langemine käes!
Tall' õunerikkast abi anda,
Et ekhiteel saaks püha piir,
Ja põrmust hülgwalt üles kanda
Wõib ainukene armu-kiir.

37. Ruusk ja palm.

(Seine järel.)

Ruusk seisab põhja piiril
Mäe kingul ükshinda.
Ta uinub; lumi katab
Tad walge waibana.

Ta näeb unda palmist,
Kes kangel lõuna maal
Du üksi kurw ja waitne
Sääl kuuma kalju pääl.

38. Heinal.

Nagu luige, lume riiüdes,
Lätsin wõõrsil' wainule,
Teised tulid rooja-riides
Hõbehtes hainule.

Ohtuni, kui helkis eha,
Kõlas naer ja laulu hääl. —
Minul üksi wälkus reha
Sõnata jääl kaare pääl.

Kärmelt töötas ka mu kõrwal
Noor ja priske peremees,
Ahmis oma niidu sõrwal
Heinu minu reha ees.

„Linnuke, miks leinaline?“
Sõnas sirge noormees säält,
„Miks mu hella heinaline
Ka ei tõsta laulu häält?“

„Miks sa omal lahtel laugel
Peidad nagu pisara?
Kas sul kallim wara laugel,
Sinna ikka waatad sa?“

„„Miks ma sinna filman sala? —
Sääl mu kuldne kodumaa.
Sääl mu mõte aina ala —
Selle ei siin laulda jaa.““

„Jäta kauge kodurada,
Jäta leina, lahke lind!
Siin ka õnnel ehitada
Igatseb sind armu rind.“

„„Süda siit ei soovi õnne,
Armu siit ei ihka aim!
Gesti maa, mu laul ja kõne —
Sääl, sääl wiibib minu waim.““

39. Maese tütarlapse laul.

Seitse pikka päewa mööda —
Ika teen weel sirbi tööda,
Kumardades kõrssi korjan,
Palge-higis leiba orjan.

Koidu punal, õhtu ehal
Kängem töö on minu kehjal
Eite tuleb päewa teella,
Tütar alles õhtu eella.

Enam weel kui tööde paljus
Kõhub rinda rahwa waljus;
Pere-isa wali waade,
Eide paha sõna saade.

Pere-poja pilge-jutud —
Säält mu noorel hingel nutud.
Pere-neidu ei wõi laita,
Kui ka armu ta ei näita.

Armu — mis ma sest ka tean,
Tundmata tast lugu pean?
Kust ma ial armu näinud,
Kui ka üle jõuu tööd teinud?

Maha jäetud tunnen ennast,
Ei ma tea õest ei wennast.
Hauas ammu isa, ema —
Aga siisgi tema — tema! —

Heina-a'al, kui kustus eha,
Seiäni aasjal, seljas reha,
Maatsin kord weel tehtud tööda,
Laulsin loodusel „hääd ööda.“

Üle niidu noormees töttis,
Teretuseks käe mult wöttis,
Käe, mis tööst mul lõhkend, rakkus —
Kodu saatjaks ennast pakkus.

Ei see olnud halp, ei ime:
Mets mul tulla pikk ja pime.
Lähkri, wikati ta kandis,
Lahkudes weel kätt kord andis:

„Laps, nii ära wiimi kuu,
Muidu leiad wara haua.“
„„Mis sest, kui ka haud mul ruttab,
Kes küll waest-last ial nutab?““

Tema noomis terwist hoida,
Elu andwat õnne leida.
Weel üks õrn ja armas waade —
Dlin üksi, läin'd mu jaade.

Selle filmawaate eesta
Lä'eksin läbi tulest weesta,
Tunneks waewas magust mõnu,
Kui weel kuuleks kord neid sõnu.

40. Armastuse wõit.

Kõndis wüerstkliit neiu õhtu wilus,
Pisar pilkus sini-silmadest;
Nägu ütle mata õrn ja ilus,
Nagu ingel Uku ilmadest.

Kuulsa kodu poole sammu saates,
Kus ei elu õitsend õnnele,
Wabas looduses weel ümber waates,
Woli andis kurwa kõnnele:

„Ei ma tohi mõista pehmet pilku,
Kui ta argfelt waatab ülesse,
Ei ma tohi mõista walu wilku,
Kui tal pisar paisub sülesse.

„Tema hella hoolt ja õhwri waimu
Waates tahab süda lõhkeda;
Armuta näen magus't armu aimu
Õhkeid pean kuulma õhketa.

„Oh ma heidaks auu ja kuulsat nime,
Wurraks katti wangi ahela!
Saagu wõitu magus armu ime
Kallitse kätte wahela! —

Häda! tuleleegid lakke lööwad,
Õhwardama hakkab äikene.
Suitsu sambad mind ju suisa sööwad,
Ura wõitma olen wäikene.

Näen ju wanemate wihast nägu,
Kuulen sugulaste sajatust.
Wõit on wiibimata nende jagu —
Hirm ju murrab õrta igatjust.

Mine, noormees, üksi teada tohin,
Kudas sinu jävel' põles rind,
Üksi oma õnnetust ma ohin —
Igamesti meeles hoian sind.

Üksi tahan kõike kurbtust kanda,
Jal kurbastada kallist meest,
Jal ebalootust talle anda, —
Ennem üksi juren filmaweeft."

Jõudis kodu, wäraw langes lahti
Kärmel käel, kauni neiu ees ;
Armuke ei pidan'd täna wahti,
Leidis kirja lille-kimbu sees.

"Põlgad mind, nüüd ifamaa mu rinnas,
Kellele mu arm on annetud :
Näed mind kord kui wõitjat wabas pinnas,
Ehk ka kuuled hauda kannetud."

Tüdruk tuihus. „Kole, uhke koda,
Eluõnne andsin sinu eest !“
Rinnas möllab ahastuse oda :
Jal ei saa ja näha kallist meest.

Uhtus, kartus kadus filmawette,
Läte laugel muutus juba jõeks.
Wõttis punast risti rinna ette
Tõttas ära halastajaks õeks.

Kas ta kallim lahingite reas,
Wõi ehk wigab ammu haawatud?
Wõi ehk juba surijate seas?
Ei saa küsimused kostetud.

Ühel päewal kuuljamat sääl kanti
Mõistufeta, raskest' haawatud —
Õdedele rawitjeda anti. —
Teda nähes neiu nõrkenud. —

Död ja päewad würstlik neiu walwel,
Hoolitjedes haigeid õrnal käel,
Pisarfilmil põlwitades palwel
Taewast terwišt hiiüdes walu wäel.

„Ärka kord üles mõistufele
Enne, kui sind katab surma-öö!
Troostiks mõlemate südamele,
Armukene, filmad lahti löö!

Ohastes ja minu nime hiiüad!
Kurwalt küümitad mu järel' käed!
Rõrkufest mind wälja kisku' püüad —
Inglist ennast rawitjetud näed, —

Noormeeses ärkas. Nägi kallist neidu —
Taew'lik tundmus hoowas hingesse :
Eiu oli lõbusamat leidu
Enne surma saatnud sülesse.

Üleilmlik õnn ei kesta kaua,
Läheb lendes, jättes piisraid :
Meiu kaewas kallimale hana,
Trööstitult, et üksteist tundma said.

Jäädwalt risti orjaks ennast andis ;
Kuuljaks saanud halastuse tööst ;
Gluea leinariideid kandis,
Kuni katetud sai surma ööst.

Armastajad teineteise kõrwas
Igapäes rahus puhkawad.
Armsalt halja hana-künka kõrwas
Koofti õilmed ilust uhkawad.

Kõõmsjad ingli-näod ristilt waat'wad,
Rahu lille alla heidawad.
Känd'jad sammude sinna poole saatwad —
Keda kalmu-künkad peidawad ?

Hana-kiwi nende nime kannab —
Döpit hüüab päitsel pärna-puul,
Armastuse wõitu teada annab
Südant sulatawal süle suul.

41. Wana ja uus.

Seine järele.

Üks noormees armastab neidu,
Kes endale walinud teist;
Kuid teine ju kofinud teise,
Ja pea saab paarite neist.

See neiu siis pahajest pääst
Ju eesmasel' mehele läeb,
Kes kõlblit ja kofima tulnud:
Sest noormees nii nukrats jäeb.

See wana lugu, kuid tuleb
Ka alati uueste;
Kuid nendel, kellesse juhtub,
Pea lõhestab jüdame.

IV.

42. Hommikul.

Höö taganeb. — Su ida sõrwal
On walgenenud taewa wiir,
Täht kustub kahwatu kuu kõrwal,
Ja kaunist' kumab koidu kiir.

Pikk oli öö ja pilwes taewas;
Kõik selgis kauni koidu eel. —
Nii oota waitjelt igas waewas
Uut õnne tõuswat elu teel.

Kui koidu-puna taewa telgil
Nüüd ilu-pärjaks pununeb,
Nii elu päewa uuel helgil
Kõik mure udu ununeb.

43. Kewade.

Kena kewade on jälle tõtnud
 Vidu ehtes meie pinnale,
 Wastutulijaid ta hellalt wõtnud
 Oma armurikka-rinnale.
 Süda, tõtta! Jäta kurbtus kange,
 Kewadele armul hõlma lange.

Heida mure ära õnne tujus
 Pilgutsgi ta pehme kätte.
 Kewade sind kannab kuldses kujus
 Lõburikka luule lätte.
 Juues säält ja unustad kõik waewa,
 Lõused tiiwul üles aate taewa.

Elurõhk ja talwe wilu unub
 Kewadeste käte wahela.
 Igatsus siis õrnast õiest punub
 Südamele armu ahela.
 Ei sa kewadet siis enam lahe;
 Sinu rinnas talle armas ahe.

Muidu kewade meilt läheb ruttu,
 Tuleb sügis' kuri, külm ja karm.
 Kuhu siis ja peidaks nukrat nuttu,
 Kust sull' tuleks wastu trööstim arm?
 Kewade kui aga jäädwalt põues,
 Ei siis kardada tormi elu õues.

44. Armu-pidu.

Kewade, see kaunim neiu,
 Armsam aasta tütardest,
 Tulnud, toon'd meil ilu leiu,
 Ehtin'd armu-pidukest.
 Sille küünlil süüdan'd aasa
 Pühäs paistes haljas hiis,
 Tuhat lauljat toonud kaasa,
 Kaunist kõlab waga wiis.
 Sest sammu nüüd looduse templisse saatkem,
 Sed' hellamat ehitust wagusalt waatkem:
 Kas kewad' meid enam weel õnnesta' wõis.
 Su ilmub igal astel
 Halja templi wärawas,
 Kõhu taimed kuldsest kastel
 Pärlitena säramas.
 Waip on rohelistest siidist,
 Katab kaunist murud, mäed.
 Puudgi paist'wad pidu riidist —
 Kenastud kõik kohad näed.
 Mii hellasti ehitud pidude pidu,
 Et maa pääl sil' annetud õndsalik idu
 Ja ühes ka õnnestud looduse wäed.
 Päike waatab Taara kojast
 Dunne hiilgel ilmasse;
 Armsalt waatab wastu ojast
 Wellamo ta filmasse.
 Waata waitist wete pinda
 Mis jääb imet hiilganes,
 Weineitsi niisket rinda --

Päikse pilt tal südames.

See nähtavus päikest nii rõõmuga täidab,
Et kahewõrt walgust ja soojust ta näidab.
Sest maailm kõik hiilgamas ilutsedes.

Päike puistab, minnes looja,
Kuldseid rooja kaasale,
Widewik, öö sõna tooja
Ilmub õitswal' aasale.

Nõidlik nägus neiu filmub
Salakesti kena puud ;

Imedest nüüd ime ilmub,
Arm wõi ime — mis ta muud :

Hiilgma lööb hellalt kuu kahwatu palge,
Ta naeratab armsalt, nii selge ja walge —
End Widewik peidab, kus paksemad puud.

Cha-neiu roosi-udus

Chib ennast ainule:

Dotas kuni kewad' kudus

Armut-pidu wainule.

Õnnis tundi tulnud juba,

Armsam ilmub iha wäes ;

Taaralastel lahke luba —

Koit ja Cha käsi käes.

Arukartuses waatku kõik taewalisk telki,

Arm nõudku nii puhast, nii õndsalist helki,

Siis põrmulla lapsed nii õnne ka näeks.

45. Röömusta.

Röömusta, meel! Helise, keel!
Praegu jul kullane kewade käes,
Helgiwad laulud nii metsas kui mäes —
Warsti wast waikiwad waljuse wäes:
Röömusta, meel, täna ja weel!

Hõiska, mu hääl, laulusid pääl!
Praegu weel paistab sull' pilweta päike,
Puistab su rajale kuldawa läike,
Ehib nii hellasti elutee käike,
Hõiska, mu hääl, laulusid pääl!

Helise, huul, õitfewal kuul!
Praegu weel igal pool ilmumas ilu —
Homme kõik kadun'd, kui walitseb wilu,
Homme wast südamas waewaja walu: —
Helise, huul, õitfewal kuul!

46. Suwe ööl.

E. Geibeli järelse.

Sille-leht, öö wait ja wilu,
Tähed hiilg'wad taewa teel.
Waimustab mind nende ilu
Nõnda nagu enne weel?

Metsa-piigad meelitsedes
Hellakesti hüüdowad mind;
Ei neil kulda keelitsedes
Wastust enam leia rind.

Oh ei enam kujutused
Kuldselt lehwi laugele,
Pisar, lootus, igatsused
Kõik on kadun'd kaugele.

Kõik, mis furd mul magus oli,
Kord kui walus igatsus,
Läeb kui kauge walgu tuli
Läbi rinna mälestus.

47. Ball.

Weel õilmitses eile nii ilus
Oru laenetaw lilledel läik.
Mind õnnestas õhtujes wilus
See hiilgawa paistuse paik.

Hääd hommikut hüüdma neil aeda
Ma ruttasin rõõmul, — mis nüüd!
Silm, süda ei suutnud neid kaeda,
Ja walusalt waikis mu hüüd.

Kus eile weel sätendam jära
Kui purpuri puna ja kuld,
Sääl õid külm küpsetan'd ära
Nii näotud, kui mustendam muld.

Mull' pisarad palgele tikkun'd —
Küll sügisel' antud suur wõit:
Ta armuta riisun'd ja rikkun'd
Sel öösel mult wiimast kui õit.

Su lindusid ajanud ammu
Külm hommiku kaste kui raud.
Nüüd hallana jaatnud ta sammu,
Kõik loodus kui lahtine haud.

Pea langeb ka lehtene katus,
Tuul painutab paljastud puid,
Siis loodusel murelik matus —
Kõik nutawad südamest suid.

48. Talwe ilu.

Taja, taja langes lumi
Muru mäe harjule,
Kadus wiimne suwe jumi
Walge waiba warjule.

Film nüüd ilus, paistab päite,
Maailm hiilgust inestab,
Deemandi ja kulla läite
Lumel filmi pimestab.

Puudgi härmatuses uued
Läikwad hõbelehtedes,
Loorilised lume kued
Sätendawais ehtedes.

Kas weel talw su rõõmu rikub,
Aknalegi õisi loob,
Teele tinast filda tikub,
Weele klaasist kätte toob?

Siisgi piff ja igaw tali,
Tema ilu külm ja karm,
Tema loomus wäga wali. —
Kewadene ilu arm.

49. Lilledele.

Miks, mu lilled, müüd nii pea
 Alnal õilmes õrnasti?
 Kas siis teie weel ei tea,
 Et teist lahkun jäädvasti?

Mul ju ammu kurblik pale,
 Kuist teist, kallid, keegi jäeb,
 Kas teil ka ei ole hale,
 Et teilt hoidja ära läeb? —

Sitske, lilled, näitke ilu!
 Müüd weel joones teie jõud.
 Pea teid ka warjab wilu,
 Pitakiselt piinab põud.

Saatuz, miks mind wõtad wiia
 Armuta maailmasse!
 Harem, kui ma sureks siia
 Dielese hõlmasse.

50. Igatsus.

Kui põlem päike taewast waob,
Ta wiimne kuldne kiire kaob,
Kui hellalt hiilgab eha hell
Ja roosiline taewa telt:

Käib igatsus nii õruake
Kui lille-leht mu südame:
Sääl, sääl üks ime-ilus maa,
Oh saaksin ma ta pinnale!

51. Lauulu wõim.

Hui mure maha muljub mind
Ja kurwastuse koormal rind,
Siis tõstan laulu häält;
Siis laulan rõõmu laugele
Ja kurwastuse kaugele
Ja rõhu rinna päält.

Siis pääseb päike pilwe alt
Ja paistab hiilgwalt ilusalt,
See mõjub mahedast' :
Ta läige rinda ulatab,
Ta jäde südant julatab :
Laul leegib lahedast'.

Siis hääle hella helgilla
Ma tõusen taewa telgilla,
Kus läigib lauja kuld.
Sääl tunnen Looja ligidust,
Kes saadab sõnal figidust
Ja süütab laulu tuld.

52. Järw — süda.

Mu süda, ja oled mu rinnas
See järwekse sarnane just,
Kus hiilgamas peeglises pinnas
Dn taewas ja päite, et lust.

Kord laenetab lahkest', kord wahus
Tal wirwendab wesi, kord keeb.
Kõik õnnest ja hiilgusest lahus,
Nii mõtete meri ka teeb.

Toob tali tal külmewa kätte
Ja lume ka rinnale loob, —
Nii mulle ka mullane mate
Kord rahu ja hingamist toob.

v.

53. Kuldses ajast.

Oh kuhu jäänud kuldsed ajad,
Mil luules hiilgas Gesti ilm?
Mil taewalistest läiksid rajad
Ja päiksest säras Taara film.

Mil Uku hingamine tuules
Ja Kõu ta kõnet kuulutas,
Ka kiwidelgi laulud huules,
Kõit loodus elu ilmutas.

Siis Ilmarine tagus taewast
Kuldtähtil finni naelutas,
Kuud, päikest pani lendwast laewast —
Nii pimeduse paelutas.

Siis Taara koitu kutsus tööle
Tal andis päikest läidata
Ja Hämariku abiks ööle
Weel kustum'd kuma näidata.

See pilt on jäänud taewa telgil
Weel muistsest Gesti nooruselt;
Kuis ilmus arm siis õndsäl helgil
Nii mõrdlemata woorusest!

Siis kuu ja päike kosjas käinud
Neil hellal Gesti neidudel,
Ja tähed, wood neid waat'ma läinud
Ja kuningad, nii kuuljusel.

Siis Lämmekine lustilasse
Kõik noored hinged talutas,
Wis õnne ilma ilusasse,
Aus lõbujumal jalutas.

Siis Taaralane taewa telgil
Ja inimene ühenes:
Kõik Gesti fugu nende helgil
Neil lähenedes pühenes.

Siis kuningaks sai kuulus Kalew,
Siis oli wabaduse wõit,
Siis warjas maad kui müür ta malew
Ja hoidis Gesti elu õit.

Siis rahwas rääkis linnu keelel
Ja oskas nende õpetust,
Siis isekeskes armumeel
Sai lahutusel lõpetust.

Siis Murueide tütreid tantzil
Ja metsapiigad pidudel,
Puul, põõsal, murul, mäekantzil
Siis oli elu idudel. —

Siis Uhto laenetawal rajal,
Ja kaasat kattis wahuloor
Ja ehteks Wellamoje majal
Ja tütreid, näkineitsi-koor.

Ta Wanemuise kandle kõlast
Weel räägib praegu muinasjutt.
Ta tütre hale'st armu-wõlast
Siis Endla kallast kastis nutt.

Weel läigib selle oja laine
Kust põrmust piigad paistis suu. —
Siis oli kõik nii karst ja kaine,
Ja õigust rääkis süda, suu.

54. Juta loor.

Kui sai Endel Mana majas
Moorez eas suretud,
Mõrsja Juta kaebtus kajas
Südamest, mis murretud.

Endla järwe halja kalda
Veina Juta läheneb,
Jätab maha rahwa walda —
Siin wast walu wäheneb.

Ei küll keegi tröösti rinda,
Radun'd kallis armastus,
Pisar tõstab järwe pinda,
Möödas mõtte magusus.

Neiu nõrkes kahwal palel,
Taewa poole tõstis käed,
Palwetades meelel hael:
Midafe mind, waimu wäed!

Taara kuldsest taewa kojast,
Kuule minu palwe häält:
Wõta mind siit nutuojast,
Wõta mind siit ilma päält.

Ei mu sõrmed kuldseid keeli
Kandle pääl saa kiiguta';
Leinawalu murdnud meeli,
Kas see sind ei liiguta?

Ilmarine, Wanemuine,
Tulge, wiige oma last!
Endla kõrwas süda juine,
Siin mul wali tali wast.

Kuldset loori käes kandes
Ilmarine läheneb:
Wõta, laps, mult jeda andes,
Siis ju walu wäheneb.

Juta läbi loori nägi
Minewiku tulewat;
Kalewlasti täis ol' mägi
Tema kannelt kuulewad.

Tema kõrwas kallid endel
Istus nagu nõia-wäest,
Kääkis laululugu wendel',
Hellalt hoidis kinni käest.

Endla piigal' leinad läinud,
Kuni maeti mullasse.
Mati ta armsat näinud,
Läbi loori kullase.

Vanemuise kaswandikku
Kanti Endla sülesse,
Aga loori imelikku
Ei ta wiinud ülesse.

Lainab lahkest, kelle silma
Wainne walu wesitab,
Läbi loori luule ilma,
Kes tall' meeldib, ehitab.

Läbi loori fuldsed kujud,
Flustatud ümberring'.
Waimustuse wallas ujud —
Põrmust taewa tõuseb hing.

55. Hämariku igatsus.

Häara tütar taewa telgil
Ilmub ikka end'jel helgil,
Waatab kurw ja wait:
Död nii pimedad ja pikad,
Sügisene surma-wikat
Wiinud wiimast öit.

Koit, ta kallite, on kaugel —
Leina-wari lille-laugel.
Dtsas õnne-tund.
Heidab pilwe ümber piha —
Häwitanud õrna iha
Döde sume fund.

Udu loori päada peidab,
Pilwe mantli ümber heidab —
Warjus hella helk.
Eht küll Eha warjul efi,
Walgub alla filma weji —
Tume taewa telk.

Pisar rätist päästab palge,
Nägu waitne, lume-walge,
Sõna tungib suust:
Meie lahkumise walu
Tunn'd ka maa ja metja salu,
Puiстан'd lehti puust.

Kõik on mustas murelooris,
Siinu-tõla waitin'd kooris,
Lill on heitnud õit. —
Kui ma ennast ehin Koidul',
Kõik siis ärkab armu loidul —
Walgul on wõit.

Õõ, ja walitseja wali,
Kare kuningas ja, tali,
Saatke jume sund,
Ija Taara, tule taewast,
Päästa mind ja loodust waewast,
Too meil' õnne tund!

56. Lämmikise laul.

Oh oleks Uku võim mu jägu,
Siis õnnest hiilgaks iga nägul
Ma külwaks rohkest rõõmu nalja
Kuhjaga wälja.

Kõik armastajad paari saadaks,
Siis rõõmsalt nende õnne waataks,
Kõik waejed õnnestaksin kullal,
Wiiks kurwad mullal.

Siis endal' ilusate seast
Ja kõige rõõmsamate reast
Ma otsiks taewlist sini-silma,
Wiiks armu ilma.

Siis lustil lõbus't pidu peaks,
Kõik kandlel hõiske-häälde seaks,
Siis kõlaks tuhakkordne kaja:
„Ilm õnne maja!“

VI.

57. Wiulukile.

Mu wiul, miks waitides wiibid
Sa sõnata seina pääl?
Mu kallike, tule mu kaenla!
Mind elustab õnnel ju hääl.

Mu meeli on muljumas mure
Ja armule angumas aim,
Mind waewamas walu nii wali; —
Su häälel mul wabaneb waim.

Kui poognalla kõlamas keeled,
Siis lõbusaid lugusid lood,
Nii nõrkenud jõudu ja julgust
Mu põuesse tagasi tood.

Siit waljusest luulete riiki
Mul õnnella igatseb rind,
Su hellamal helinal sinna
Hing kantud kui tiiwulla lind.

Mu wiul, mu kallike kallis,
Kui kõlad mu kaenlas ja käes,
Siis õnnest'ud ikka mu elu, —
Hing ilutseb ihade wäes.

58. Maajagamine.

(Schilleri järel.)

„Et wõtke maailm!“ hüüdis Taara alla,
„Ma kingin igamest' teil' elada.
Kõik olgu teile wabal wolil walla,
Kuid wennialikult wõtke jagada.“

Siis ruttas igauks, kel jalg ja käsi
Ja oma elu-torda joonde jäeb.
Ei põldnik põllu-saaki püüdmast wäsi,
Ja jahimees ju lustil metsa läeb.

Ja kaupmees kasu wõtab, kust saab mahti,
Ka kirk'sand kannab enese eest hoolt,
Ja kuningas seab teel ja sillal mahti,
Et tolli saats ja kümnest kõigelt poolt.

Ja pärast, kui kõik jagamine möödas,
Siis tuli luuletaja mõtetes,
Kui igauks ju omal kohal töötas,
Ja igal paigal oli peremees.

„Oh häda! kõigil' antud ase kätte,
Ma unustud, kes truu sull' südamest!“
Nii heitis laulik Taara trooni ette
Ja taewas kajas wastu kaebtusest.

„Kui une ilmas aega wiita wõtsid,
Siis ära nurise nüüd minuga,
Kus olid sa, kui jagama kõik tõtsid?“
„Su juures,“ wastas laulik, „olin ma.

„Silm wiibis sinu taewalisel palgel,
Su häält kui kandle kõla kuulasin;
Oh anna andeks, et ju auu walgel
Ma waimustuses wara kaotasin!“

„Mis teha? Ilm on antud ära juba,
Ja peremees on merel, metsal, maal,
Kui tahad minu juurde: julle luba,
Mil tuled, taewas lahti igal a'al.“

59. Koidula pildi ees.

12. Detf.

Sind ehin sünnipäewal, luuletaja,
Sa Eesti naeste paleuse päike,
Ja luuletuste lõbudus ja läike,
Mis hiilgab hellalt üle meie aja.

Kuis õnnelik see rahwas ja see maja! —
Ja õnnelik, mu Eesti maa, ja wäike!
Eht sind küll ähwardanud äge äike, —
Sind kaunistas ju tütre kandle kaja! —

Sa kallid pilt, mu hinge armsam aade,
Su filmist tungib taewaline tõde,
Ja ometi nii armas mahe waade.

Kuis tntaw, kuis nii kallid mull' ju palge! —
Eht küll ei näin'd sind ial, õnnis öde —
Su pildist paistab paleuse walge.

80. Eesti taewas.

Õhtuti, kui astun õue,
Tune-tunne tekkib põue:
Muinasmaailm taewa telgil
Üles tõusnud ilu helgil:
Sumalad ja kangelased
Hõbehilgel imelised.

Lõune taewas Taara sära
Wõidab teised kangelst ära.
Kaunid ka küll Piitex, Rõuga,
Kalew, kuulus, kange jõnuga,
Lindal lõpnud filmawesi,
Seledasti helgib esi.

Gemal Kalewite pojad
Meelestawad muinasajad:
Kuulus mõõt, kes wõitu jagas,
Wiidi wargfelt, walwja magas. —
Laulu Jsa läigib kullast,
Et ta muistseid kaewan'd mullast

Wanemuine, laulu jumal,
Paistab kuninglikul kumal.
Endla ligi läigib Juta —
Maha jäänud, ära nuta!
Taewaliste tähti sada,
Läbi segi särab rada.

Ei mull' meeldi muinasilmad,
Ühteainust hoidwad filmad :
Mööga ligi, wäike walge —
Pisar paisub pikalt palge.
Jah, ju nimekandjat nähti
Eesti pinnal, ime tähti.

Waikselt hellalt hiilgad taewast,
Kes ja puhkad elu waewast.
Waikselt hellalt sinu lugud
Õnnistawad rahwasugud.
Koidula, Su lahke läige
Õhtuti mu õnn ja päike.

J u m a l a g a.

Jumalaga, hella öde, weli!
Palun wabandada lahkeste,
Et weel laanest linnukese heli —
Wiimne heli heljub õhusse.

Metsast wälja hirmutatud lindu —
Wäljas puhub põhja tuul nii külm,
Hõiske-hääled surewad mul rindu —
Jumalaga, lahke laulu ilm! —

S i l a.

I.

	Lk.
1. Jõulu laul	3
2. Jõulud käes!	4
3. Jõulu õhtul	5
4. Uuel aastal	6
5. Ülestõusmise pühadeks	7
6. Suviste pühil	9
7. Pühapäeval	10
8. Pühapäeva hommik mees	11
9. Lauldes	12
10. Kui mõtlen.	13
11. Lahtuja palwe	14
12. Palwe	15
13. Walwajale	16

II.

14. Ei esu õnne õie ilu.	17
15. Nooruse unenäod	18
16. Tööle!	19
17. Kannata	20
18. Lahtuja	21
19. Wõõrsil	23
20. Koduta.	25
21. Warjupait	26
22. Millal?	27
23. Kui tana	28
24. Halebus	29
25. Yaul ja nutt	30
26. Silmawee oja	31
27. Kui ma saaksin.	32
28. Miks imestad?	33
29. Jää rahule.	34
30. Näinud.	35
31. Waigistujeks	36

III.	
32.	Ärta 38
33.	Roos 39
34.	Kalliselese 40
35.	Peida ära 41
36.	Wõrdlus 42
37.	Kuus' ja palm 43
38.	Seinal 44
39.	Waeje tütarlapse laul 46
40.	Armastuse wõit 48
41.	Wana ja uus 52

IV.	
42.	Sommikul 53
43.	Kewade 54
44.	Armupidu 55
45.	Rõõmusta 57
46.	Suwe ööl 58
47.	Hall 59
48.	Talwe ilu 60
49.	Lilledele 61
50.	Igatjus 62
51.	Laulu wõim 63
52.	Särw — süda 64

V.	
53.	Kuldsest ajast 65
54.	Suta loor 68
55.	Hämariku igatjus 71
56.	Lämmekise laul 73

VI.	
57.	Wiiulile 74
58.	Maajagamine 75
59.	Roidula pildi ees 77
60.	Cesti taewas 78
61.	Sumalaga 80

Uued raamatud,

mis K. A. Hermann'i kulu- ja kirjadega Tartus trükitud ja raamatukauplustest saada on:

Armastus. Grahw Leo Tolstoi Wene keelse jutustuse järele. Kirjutanud stud. J. L. 24 lehekülge, hind 6 kop.

Ura saada meid kinnatuse sisse. Plus jutt Saksa keelest Eesti keelde kirjutanud J. Parw. 76 lht., hind 20 kop.

Muulane ja Ülo. Jutt Eesti muistsest ajast. Jutustanud K. A. Hermann. 32 lht., h. 5 kop.

Elu pärast surma. Hied ja Perma, Siuru, Valli, Vijoni ingel. Wiis kujutust ennemuistsest ajast. Kirjutanud M. J. Eijen. 64 lht., h. 25 k.

Eesti mõistatused. Kõfku korjanud M. J. Eijen. Hind 50 kop.

Eesti üliõplaste Selti album. Esimene leht. Hind 60 kop.

G. G. Eniga laulud. 120 lht., hind kirjutuspa-beri pääl 30, trükipa-beri pääl 20 kop.

Järeleandmata. Našjanäitlus 1 järgus. **Kun-
tide kiitus.** Tundenäitlus. Eestistanud J. Parw. 43 lht., h. 12 kop.

Jugel. Plus jutustus Peterburi elust. A. Erichi novella järele M. Pöder. 66 lht., h. 20 k.

Kalewipoja siisust: Misjugušed kõlbulised arwa-
mised paistawad meile Kalewipojast silma? Kirjutanud stud. J. L. Teine trükk. 64 lht., h. 20 kop.

Koka - raamat. 482 jöögivalmistamise õpetušega. Wälja andnuud Jaan Koor. 242 lht., hind kõwasti köide-
tud 60, pehmesti köidetud 50 kop.

Kolm jutukest. 1) Zumal näeb, kellel õigus on, aga tema ei ütle jeda ruttu. (Sündinud lugu.) L. Tol-
stoi järele Wene keelest. 2) Telefon. 3) Kelmi kawalus. 32 lht., h. 12 kop.

Laenetawalt merelt. Lühikesed jutud. Inglise keelest ümber pandud. Teine trüft. 36 lht., h. 12 kop.

Paulu ja mängu leht. Kuukiri Eesti muusika edendamiseks. I., II., III. ja IV. aastakäit. Wastutaw toimetaja ja wäljaandja Dr. K. A. Hermann. Iga aastakäit maksab poogitult 1 rbl. 20 kop.

Paulu-kaja. Soolo-laulud koori- ja mõtaheliga meeste ja segahäältel ühes laulda. Esimene wihk. Trüfti andnud K. A. Hermann. 16 lht., hind 15 kop.

Luteruse wäikene Katekismus. Wiis päätükki. 16 lht., hind 5 kop.

Mesilane. Öpetus, kuidas mesilasi kasulikult pidada. Wälja andnud G. Daniel. 74 lht., h. 30 kop.

Möldri saladus. Eh. Kannikese uudisjutt. Teine trüft. 108 lht., h. 20 kop.

Rõuge-armid. Eduard Wilde uudisjutt. 54 lht., h. 10 kop. (Sihjuti ilmunud.)

Täieline Wene keele õpiraamat. Iseäranis Eesti koolidele ja iseõppimise tarbeks. Kirjutanud Dr. K. A. Hermann. 176 lht., hind kõwasti köidetud 50 kop., pehmete kaantega 40 kop. (Sihjuti ilmunud.)

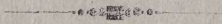
Tõõmehe tütar. Eduard Wilde uudisjutt. Teine trüft. 175 lht., h. 30 kop.

Tundmuste wangis. Eh. Kannikese uudisjutt. 80 lht. h. 20 kop.

Wacne laps. Jlus jutt. W. Benzi järele eestis- tanud G. E. Luiga. 128 lht., h. 25 kop.

Wene keele õpiraamat. Iseäranis wallakoolidele ja iseõppimise tarbeks. Kirjutanud Dr. K. A. Hermann. Esimene jagu. Kolmas trüft. 78 lht., hind 20 kop.

Kõik ülemal nimetatud raamatud jaadame ka posti laudu neile kätte, kes meile raamatu hinna, kas puhtas rahas ehk postmarkides, sisse jaadawad. — Pääleselle on meie juures weel kõiki wallawalitsuse raamatuid jaada ja wõetakse tellimisi nende pääle igatahes wastu. Kõikjugu trükitööd toimetatakse kõige uuemate ja kenamate tähtedega ruttu ja odawasti.

V 60
1

3. /
500 / 484

306.187

2.

6205 1193

3.-

Sind 20 kop.

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

1 0100 00093053 3